Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității

CNSAS

INSTITUTUL DE ISTORIE "NICOLAE IORGA"

IICCMER

INSTITUTUL DE INVESTIGARE A CRIMELOR COMUNISMULUI ȘI MEMORIA EXILULUI ROMÂNESC

20 IICCMER

FACULTATEA DE ISTORIE UNIVERSITATEA DIN BUCUREȘTI

CONFERINȚA NAȚIONALĂ

COMUNISMUL ROMÂNESC

EDIȚIA A XIV-A

20-21 NOIEMBRIE

Palatul Victoria

Institutul de Istorie „Nicolae Iorga"

Sediul IICCMER

Facultatea de Istorie, Universitatea din București

Centrul Internațional de Cercetare și Educație în Tehnologii Inovativ Creative

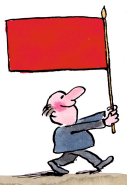

www.cnsas.ro • www.iini.ro • www.istorie.unibuc.ro • www.iiccmer.ro

Proiect susținut de

NOIR COFFEE ROASTERS

Copyright Mihai Stănescu

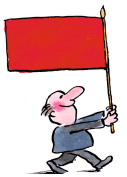

ZIUA 1

20 NOIEMBRIE 2025

10.00 - 10.45
Deschiderea oficială, Sala Transilvania, Palatul Victoria

10:45 - 11.45
Conferință plenară: **Dennis DELETANT**, *Conferința de la Helsinki (1975) și România*
Moderator: Mioara ANTON

Institutul de Istorie „Nicolae Iorga”
(Bulevardul Aviatorilor, nr. 1, sector 1)
12:00 - 13:30
Secțiunea 1: *Actul de la Helsinki și drepturile omului în România regimului Ceaușescu*
Moderator: **Radu TUDORANCEA**

Andreea BĂDILĂ (Institutul pentru Studii Politice de Apărare și Istorie Militară), *România între retorică propagandistică și represiune disimulată. Limitele dialogului Est-Vest privind drepturile omului la reuniunea CSCE de la Madrid (1980-1983)*
Ștefan Marius DEACONU (Facultatea de Istorie, Universitatea din București), *Încălcări ale Actului Final de la Helsinki în România (1986): tipologii și studii de caz*
Bogdan Emanuel RĂDUȚ (Școala de Studii Avansate a Academiei Române, Institutul de Istorie „Nicolae Iorga”), *Lupta pentru drepturile omului și libertatea religioasă în România post Helsinki: implicarea doctorului creștin după Evanghelie Silviu Cioată*
Bogdan PREDA (Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc), *Mobilitate și cooperare în blocul socialist: relațiile RSR - RDG (1965 - 1975)*

13:30 - 14:30: Pauză de prânz

14:30 - 16:00
Secțiunea 2: *Economie, societate, viață cotidiană*
Moderator: **Cristian VASILE**

Mioara ANTON (Institutul de Istorie „Nicolae Iorga”), *Măștile cotidianului comunist. Conformism și adaptare în România regimului Ceaușescu*

Alexandra BARDAN (Facultatea de Jurnalism și Științele Comunicării), *Lapte praf și videocasetofoane: remitențe sociale în ziarul* Universul liber*, 1986-1989*

Carmen-Elena POTRA (Școala de Studii Avansate a Academiei Române, Institutul de Istorie „Nicolae Iorga”), *Decretul nr. 313 din 17 octombrie 1981. Studiu de caz: „Greva pâinii” sau Revolta minerilor de la Motru*

Ilarion ȚIU (Liceul Teoretic „Radu Popescu” Popești-Leordeni), *Locuința rurală comunistă: proiecte de sistematizare a satelor în anii 1980*

16.00 - 16.30: Pauză de cafea

Masă rotundă: *„Bătălia” pentru memorie: amnezii și nostalgii colective*

Sediul IICCMER (str. Alecu Russo, nr. 13-19, et. 5, ap.11, sector 2)

17:00 - 18:30

Moderator: Dan Mihai ȚĂLNARU (Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc)

Participanți:

Mioara ANTON, Institutul de Istorie „Nicolae Iorga”, Academia Română

Alexandra BARDAN, Facultatea de Jurnalism și Științele Comunicării, Universitatea din București

Mihai CERNEA, Academia de Studii Economice din București

Mihai DEMETRIADE, Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității

Matei GHEBOIANU, Facultatea de Istorie, Universitatea din București

Cosmin POPA, Institutul de Istorie „Nicolae Iorga”, Academia Română

Remus ȘTEFUREAC, INSCOP Research

18:30 -19.30: Cina

ZIUA 2

21 NOIEMBRIE 2025

Universitatea din București, Facultatea de Matematică și Informatică (Str. Academiei, nr. 14)

Sala de Consiliu
9:30 - 11:30
Secțiunea 3: *Contestare și consens*
Moderator: Oana DEMETRIADE

Radu TUDORANCEA (Institutul de Istorie „Nicolae Iorga"), *Protestele studențești din România (24-25 decembrie 1968). Surse inedite*

Serinela PINTILIE (Colegiul Pedagogic „Vasile Lupu", Iași), *Peripețiile unui lector britanic în Iașul universitar. Englezul „Lică" și Securitatea*

Gianina BUZEA (Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității), *Acțiuni ale Securității desfășurate „sub acoperirea Miliției": cazul „autorilor de înscrisuri dușmănoase" din anii '80*

Angelica Helena MARINESCU (Institutul de Sociologie al Academiei Române), *Municipiul Onești/Gheorghe Gheorghiu-Dej – industrializare, urbanizare și sport. Nadia Comăneci și gimnastica românească*

Sala 12
9:30 - 11:30
Secțiunea 4: *Arhivele între distorsionarea istoriei și analiza critică*
Moderator: Luciana JINGA

Sergiu MUSTEAȚĂ (Universitatea „Ion Creangă", Chișinău), *Actul de la Helsinki și drepturile omului din România în emisiunile Serviciului Românesc al Europei Libere*

Mihai DEMETRIADE (Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității), *„Fake-news"-ul istoric. Încercare de definire, tematizare și exemple*

Cătălin BOTOȘINEANU (Serviciul Județean Iași al Arhivelor Naționale), *Un trecut bine organizat. Arhivele structurilor comuniste la Iași*

Cristian VASILE (Institutul de Istorie „Nicolae Iorga”), *Intelectuali, intelectuali de partid și artiști în dosarele Securității. Reflecții pe marginea surselor istorice și a interpretărilor recente*

11:30 - 11:45: Pauză de cafea

Sala de Consiliu
11:45 - 13:45
Secțiunea 5: *Instrumentalizarea nostalgiei*
Moderator: Matei GHEBOIANU

Oana DUMITRAȘCU (Institutul Oncologic „Alexandru Trestioreanu” București), *Despre nevoia de siguranță și dorul de un trecut idealizat*

Didona GOANȚĂ (Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc), *Cât de pregnant este și cum funcționează fenomenul nostalgiei comuniste în mediul online?*

Nicoleta SIMIONESCU (Colegiul Național „Iulia Hasdeu”, București), *Solidaritate in integrum. Exil interior. (T)existență prin cultură*

Laura CORNEA (Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității), *Distrugerea documentelor Securității: practici arhivistice și rațiuni politice în regimul comunist românesc*

Andrei URSU (Fundația „Gheorghe Ursu”), *Frică și dezinformare, amnezie și nostalgie. Bătălia pentru memoria revoluției și distorsionarea istoriei ca instrument politic*

Sala 12
11:45 - 13:45
Secțiunea 6: *Schimbări sociale și constrângeri instituționale*
Moderator: Ștefan Marius DEACONU

Ladislau CSENDES (Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității), Istvan BANDI (Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára, Ungaria), *Minorități etno-culturale din România postbelică între psihoza războiului și traumele deportării*

Mihăiță ENACHE (Arhivele Naționale ale României), *„Bătălia" pentru prima cursă a metroului bucureștean (1977-1979)*

Iuliu CRĂCANĂ (Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității), *Politica lui Nicolae Ceaușescu în privința reprimării penale a infracționalității economice*

Ciprian NIȚULESCU (Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității), *Funcționari internaționali români reținuți în țară de regimul Ceaușescu*

13:45 - 14:30: Pauză de prânz

Centrul Internațional de Cercetare și Educație în Tehnologii Inovativ Creative – CINETic (Str. Tudor Arghezi 3B, Sector 2, București, în spatele Teatrului Național București)

15:00 - 20:00

Dezbatere: *Trecutul totalitar: între arhive și discurs cinematografic*

Moderator: Alexandru I. BERCEANU (prorector pentru Cercetare, Dezvoltare și Inovare, Universitatea Națională de Artă Teatrală și Cinematografică „Ion Luca Caragiale")

15:00 - 17:00

Participanți:
Carmen Lidia VIDU (regizoare)
Oana GIURGIU (producător)
Alexandru SOLOMON (regizor)
Radu CRĂCIUN (regizor)
Mihai CĂLIN (actor)
Adrian CIOFLÂNCĂ (Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității)

17:00 - 18:15: Spectacol de teatru *Nu trebuie să cauți în toate lucrurile o latură practică,* de Sabina Bălan
Regia: Radu Crăciun
Scenografia: Iuliana Gherghescu
Cu **Isadora Băltățeanu**

18:30 - 19:30: Cina

